

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 15 czerwca 2018 r.

Poz. 3103

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR PNIK-I.4102.7.2018 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 12 czerwca 2018 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 oraz z 2017 r. poz. 1389 i 2495) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy „Tadeusza Kunickiego” położonej w mieście Żelów, gminie Żelów nadaje się nazwę: „Pułkownika Witolda Pileckiego”.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Uzasadnienie

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki, zwana dalej ustawą.

Na podstawie art. 1 ustawy nazwy m. in. dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm albo inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy m. in. dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny albo propagujące taki ustrój w inny sposób, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, zobowiązany był zmienić w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Termin ten upłynął z dniem 2 września 2017 r. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wojewoda w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin dla organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego wydaje zarządzenie zastępcze nadając nową nazwę drodze, ulicy, itd.

W związku z upływem terminu wyznaczonego dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy i nie dokonania zmiany nazwy ulicy „Tadeusza Kunickiego” położonej w mieście Żelów, gminie Żelów którą Wojewoda Łódzki uznaje za naruszającą dyspozycję art. 1 ust. 1 ustawy, wszczęto procedurę w sprawie nadania nowej nazwy tej ulicy.

W ocenie Wojewody Łódzkiego nazwa ulicy „Tadeusza Kunickiego” położonej w mieście Żelów, gminie Żelów stanowi naruszenie ww. przepisu prawa, gdyż Tadeusz Kunicki (1927-1977) był działaczem władz centralnych komunistycznej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Jest faktem powszechnie znanym, iż PZPR

była partią masową, kierującą centralnie zarządzaną i zbiurokratyzowaną gospodarką, sprawującą władzę państwową w sposób autorytarny, dążącą do totalitarnego kontrolowania wszystkich sfer życia społecznego. Nie posiadając nawet głębszej wiedzy historycznej można stwierdzić, że osoba będąca członkiem centralnych władz PZPR stanowi symbol idei komunistycznych. W latach 1947-1953 był członkiem młodzieżówek komunistycznych – Związku Walki Młodych oraz (od 1948 r.) Związku Młodzieży Polskiej. Były to organizacje prowadzące stalinowską indoktrynację polityczną wśród młodzieży. W ocenie Wojewody Łódzkiego Tadeusz Kunicki symbolizuje więc i propaguje idee komunizmu. Zgodnie z wykładnią językową „symbolizować” oznacza przedstawiać coś pod postacią symbolu, być symbolem czegoś. Z kolei „propagować” to szerzyć, upowszechniać idee, hasła, myśli (zob. Słownik Języka Polskiego, oprac. E. Sobol, Warszawa 2005, s. 761, 979).

Z życiorysu Tadeusza Kunickiego wynika także, że dzięki pozycji w partii komunistycznej, zajmował wiele wysokich stanowisk w zakładach przemysłowych m.in. był dyrektorem w Zakładach Przemysłu Bawełnianego w Łodzi, a następnie dyrektorem naczelnym w Zjednoczeniu Przemysłu Bawełnianego w Łodzi. Od 1966 r. pełnił również ważne funkcje we władzach komunistycznych: w latach 1966-1968 był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Przemysłu Lekkiego, a w latach 1968-1977 pełnił funkcję ministra w Ministerstwie Przemysłu Lekkiego. Szczytem jego kariery partyjnej było stanowisko zastępcy członka Komitetu Centralnego PZPR.

Nadanie nazwy ulicy imieniem osoby, która zajmowała stanowiska oraz pełniła takie funkcje bez wątpienia symbolizuje i propaguje komunizm, ideologię prezentowaną przez PZPR.

Warunkiem formalnym wydania zarządzenia zastępczego w przedmiotowej sprawie jest zasięgnięcie opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Pismem z 13 listopada 2017 r. wystąpiono do Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, znak: BW-I.020.44.2017 z wnioskiem o wydanie opinii potwierdzającej niezgodność nazwy ulicy „Tadeusza Kunickiego” położonej w mieście Żelów, gminie Żelów, z art. 1 ustawy.

Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, wydał pisemną opinię z 29 maja 2018 r., znak: BUW-940-10/43/18, w której potwierdził niezgodność nazwy ulicy „Tadeusza Kunickiego” z ustawą. Wydając zarządzenie zastępcze uznano, iż opinia sporządzona została przez podmiot legitymujący się odpowiednimi uprawnieniami oraz wiedzą fachową, ponadto jest logiczna i przekonująca. Wojewoda Łódzki, po dokonaniu własnej analizy nazwy ulicy „Tadeusza Kunickiego” podziela więc także wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy „Tadeusza Kunickiego”, jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

W związku z powyższym, z uwagi na treść art. 6 ust. 2 i 3 ustawy Wojewoda Łódzki uznał za zasadne wydanie zarządzenia zastępczego nadającego ulicy „Tadeusza Kunickiego” nazwę „Pułkownika Witolda Pileckiego”.

Pułkownik Witold Pilecki (ur. 13 maja 1901 r., Ołonec, zm. 25 maja 1948 r. Warszawa). Rotmistrz Kawalerii Wojska Polskiego, współzałożyciel Tajnej Armii Polskiej, żołnierz Armii Krajowej. Autor raportów o Holocauście, tzw. Raportów Pileckiego.

Młody Pilecki od 1914 r. należał do zakazanego przez władze rosyjskie harcerstwa. W latach 1918-1921 służył w Wojsku Polskim, walczył podczas wojny z bolszewikami. W sierpniu 1939 r. został ponownie zmobilizowany. Podczas wojny obronnej we wrześniu 1939 r. był dowódcą plutonu w szwadronie kawalerii dywizyjnej 19 Dywizji Piechoty Armii Prusy, następnie 41 Dywizji Piechoty. Po rozwiązaniu swojego oddziału przeszedł do konspiracji. Przedostał się do Warszawy, gdzie współorganizował konspiracyjną organizację Tajna Armia Polska. W 1940 r. Pilecki sprowokował swoje aresztowanie w celu przedostania się do obozu koncentracyjnego Auschwitz i zdobycia informacji dotyczących traktowania więźniów przez Niemców. Współorganizował obozową organizację konspiracyjną. Opracował pierwsze sprawozdania o ludobójstwie w Auschwitz - tzw. Raporty Pileckiego. W nocy z 26 na 27 kwietnia 1943 r. Pilecki zdołał uciec z obozu.

Brał udział w powstaniu warszawskim. W latach 1944-1945 przebywał w niemieckiej niewoli, po wyzwoleniu przydzielony do 2 Korpusu Polskiego we Włoszech. W 1945 r. powrócił do kraju. W 1947 r. aresztowany, torturowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa, oskarżony o kierowanie wywiadem na rzecz władz RP na uchodźstwie i w 1948 r. skazany na karę śmierci i stracony.

W 2006 r. Witold Pilecki otrzymał Order Orła Białego, a w 2013 r. został pośmiertnie awansowany do stopnia pułkownika.

W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega wątpliwości, iż pułkownik Witold Pilecki zasługuje na upamiętnienie. Jednocześnie należy podkreślić, że Miasto Żelów nie zaproponowało własnej nazwy ulicy.

Na podstawie art. 5 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 3 ust. 4 ustawy w związku z art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 i 2232), pouczam, że na zarządzenie zastępcze miastu Żelów przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia, wnoszona za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, z zastrzeżeniem wynikającym z art. 6c ustawy.

Wojewoda Łódzki

Zbigniew Rau

Otrzymują:

1. Prezes Rady Ministrów
2. Rada Miejska w Żelowie
3. Burmistrz Żelowa
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
5. Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu